

Asia: VN/24353/2024

HE eurooppalaista medianvapausasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto medianvapausasetuksen täydentämiseksi laaditusta lakiluonnoksesta

Kultti ry, vuonna 1991 perustettu kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien etujärjestö, edustaa noin 150 pienlevikkistä julkaisua, jotka kattavat laajasti suomalaisen yhteiskunnallisen ja kulttuurisen keskustelun. Kultti ry:n tavoitteena on tukea jäsentensä asemaa ja vahvistaa sananvapautta sekä moniarvoisuutta suomalaisessa mediakentässä.

Median moniarvoisuus ja toimituksellinen riippumattomuus

Lakiluonnoksen osalta pidämme tärkeänä, että median moniarvoisuuden vahvistamiseen liittyvät toimet huomioivat erityisesti pienlevikkisten julkaisujen erityispiirteet. Suomalainen mediakenttä on viime vuosina kohdannut keskittymistä ja taloudellisia paineita, jotka ovat vaikuttaneet erityisesti itsenäisiin pienjulkaisuihin. Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehdet, jotka tarjoavat syvällistä, valtavirrasta poikkeavaa journalistista sisältöä, ovat kriittinen osa tiedonvälityksen monimuotoisuutta ja toimituksellista vapautta.

Medianvapausasetuksen edellyttämä avoimuus valtion mainonnan ja tukien jakautumisesta on myönteinen kehitysaskel, mutta on varmistettava, että pienemmät toimijat eivät jää tästä ulkopuolelle. On tarpeen kehittää mekanismeja, joilla valtion mainonnan ja julkisten varojen jakautumista voidaan seurata niin, että tuki jakautuu tasapuolisesti eri kokoisille toimijoille.

Pienlevikkisten kulttuurilehtien erityishaasteet

Lakiluonnos tarjoaa mahdollisuuden tarkastella, miten mediavapausasetuksen tavoitteet voidaan soveltaa tukemaan myös pienempiä mediatoimijoita. Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehdillä on usein rajalliset taloudelliset ja henkilöstöresurssit, mikä tekee avoimuus- ja raportointivaatimusten täyttämisestä haastavaa. Näemme, että näille toimijoille tulisi tarjota erillisiä resursseja ja tukitoimia, jotta ne voivat täyttää velvoitteensa ja säilyttää elinvoimaisuutensa.

Samalla on tärkeää, että mediapolitiikka tukee pienten lehtien mahdollisuuksia kilpailla lukijoiden huomiosta yhä kaupallistuvammassa mediaympäristössä. Valtion tukijärjestelmän uudistuksia tulee tarkastella myös pienjulkaisijoiden näkökulmasta, jotta heidän roolinsa moniäänisyyden ja toimituksellisen riippumattomuuden ylläpitäjinä voidaan turvata.

Kultti ry:n ehdotukset:

1. Median moniarvoisuutta arvioitaessa huomioidaan pienlevikkisten ja kulttuurilehtien erityinen merkitys yhteiskunnallisessa keskustelussa.
2. Julkisen rahoituksen ja valtion mainonnan jakautumisessa varmistetaan tasapuolisuus kaikkien toimijoiden, myös pienjulkaisujen, kesken.
3. Pienille toimijoille tarjotaan tukea ja ohjausta medianvapausasetuksen velvoitteiden täyttämässä.
4. Lakiluonnoksen täytäntöönpanossa varmistetaan, että raportointi- ja avoimuusveloitteet ovat oikeasuhteisia ja niiden hallinnollinen taakka on pienille toimijoille kohtuullinen.

Ylisirniö Helinä
Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry